

4037203 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : สุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : พฤติกรรมการปฏิบัติตัวในการรักษา/ผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่

พูนศรี นิชารณ์ : ประดิษฐ์ผลของโปรแกรมสุขศึกษาในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการปฏิบัติตัวในการรักษาของ ผู้ป่วยวัณโรคปอด ณ โรงพยาบาลบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี (THE EFFECTIVENESS OF HEALTH EDUCATION PROGRAM ON MODIFICATION OF COMPLIANCE BEHAVIORS OF PULMONARY TUBERCULOSIS PATIENTS AT THE BAN-PONG HOSPITAL, BANPONG DISTRICT, RATCHABURI PROVINCE) คณะกรรมการคุณวิทยานิพนธ์ : รุ่งโรจน์ พุ่มริ้ว, Ph.D., ชาญชัย งามระต, M.S.P.H., อัญชลี วงศ์ทางสวัสดิ์, คย.บ, คบ. 234 หน้า ISBN 974-662-742-2

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการปฏิบัติตัวในการรักษาของผู้ป่วยวัณโรคปอด โดยประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรคและแรงสนับสนุนทางสังคมเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ป่วยวัณโรคปอด จำนวนทั้งสิ้น 114 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 57 คน จากโรงพยาบาลบ้านโป่ง กลุ่มเปรียบเทียบจำนวน 57 คน จากโรงพยาบาลสุนย์ราชบุรี รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ผู้ป่วยก่อนและหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติการแจกแจงความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน student's t-test และ paired t-test ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ภายในหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ การรับรู้ ความรุนแรงของวัณโรค และภาวะแทรกซ้อน การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรค และการกดับ เป็นช้าของวัณโรคปอด ความคาดหวังในความสามารถตนเอง และความคาดหวังในผลลัพธ์ของการปฏิบัติตามคำแนะนำในการรักษา และพฤติกรรมการปฏิบัติตัวในการรักษา ถูกต้องมากกว่า ก่อนการทดลอง และมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานตามโปรแกรมสุขศึกษา ทำให้ผู้ป่วยวัณโรคปอดมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการปฏิบัติตัวในการรักษา โปรแกรมสุขศึกษาดังกล่าว น่าจะสามารถที่จะนำไปประยุกต์ใช้กับผู้ป่วยโรคเรื้อรัง อื่น ๆ ได้เช่นกัน